

АЛКАНИ

Підготували учні 11-Б класу
А.Алексєєнко, Д.Бабіна, К.
Бутенко, А.Гурба, І.Кійло.

Алкани – вуглеводи, у молекулах яких атоми вуглецю сполучені між собою одинарним зв'язком та мають загальну формулу гомологічного ряду:

Гомологічний ряд металів

Гомологи - це речовини, подібні за будовою і властивостями, але відрізняються на одну чи більше груп CH_2 .

CH_4	метан
C_2H_6	етан
C_3H_8	пропан
C_4H_{10}	бутан
C_5H_{12}	пентан

C_6H_{14}	гексан
C_7H_{16}	гептан
C_8H_{18}	октан
C_9H_{20}	нонан
$\text{C}_{10}\text{H}_{22}$	декан

Ізомерія алканів

Структурна ізомерія:

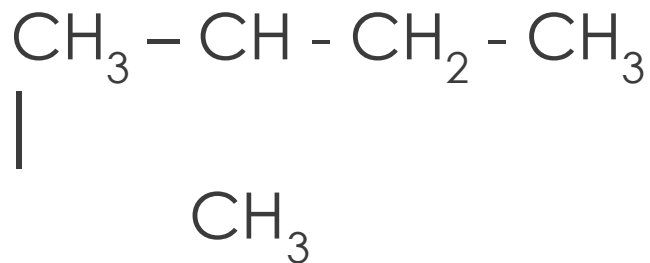

або

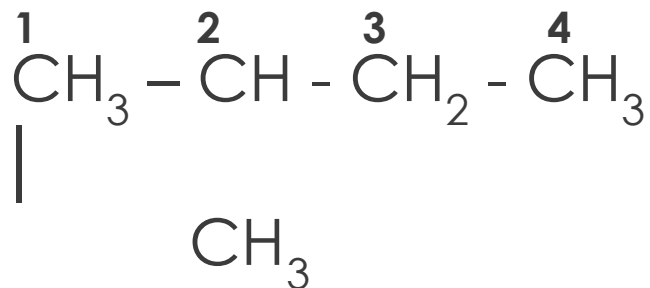
Номенклатура алканів

- ▣ Вибрати найдовший карбоновий ланцюг (найпростіші, якщо є однакові):

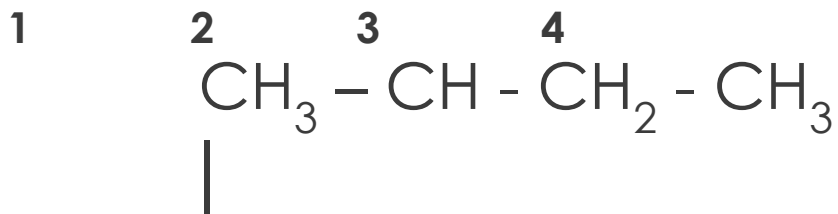
Номенклатура алканів

- У разі рівновіддаленості відгалужень від кінці ланцюгів нумерація атомів Карбону ведеться з того кінця, до якого ближче більша кількість відгалужень. Кожному відгалуженню вказуємо номер атома Карбону при якому він знаходиться.

Номенклатура алканів

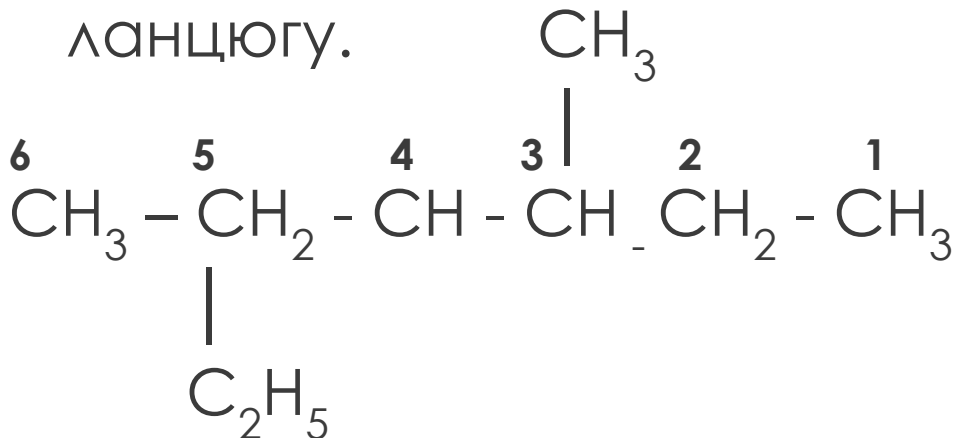
- У разі наявності декількох однакових відгалужень перед їх назвою ставиться відповідний префікс: 1 – моно, 2 – ди, 3 – три, 4 – тетра, 5 – пента:

2 - метилбутан

Номенклатура алканів

- Відгалуження перелічуємо за абеткою.
- Вказуємо родовідну назву алканів, який відповідає найдовшому карбоновому ланцюгу.

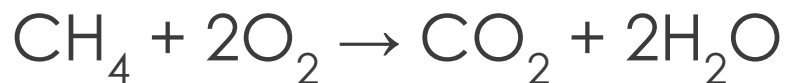

4-ЕТИЛ-3-МЕТИЛГЕКСАН

Хімічні властивості алканів

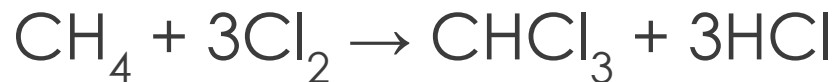
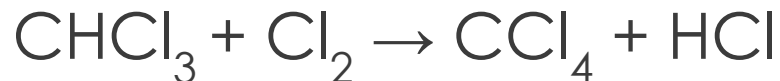
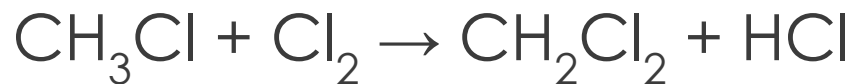
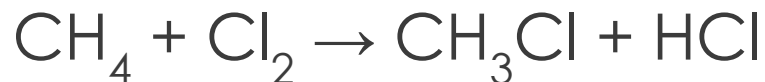
- Повне окиснення(горіння)

- Часткове окиснення для алканів не є характерним

- Реакції заміщення

1) Галогенування

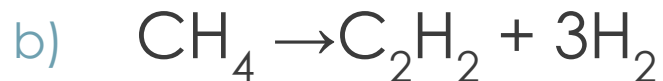
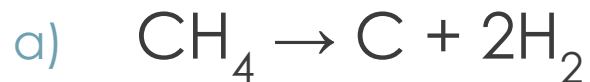

Хімічні властивості алканів

2) Нітрування (реакція Коновалова)

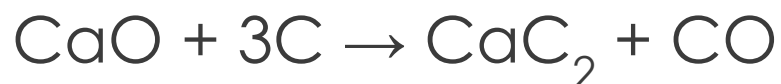

□ Гідроліз

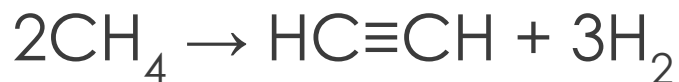

Промислові методи добування

- Карбідний метод

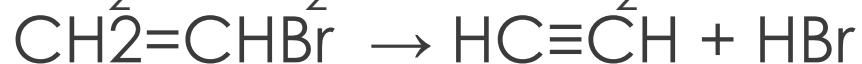

- Піроліз алканів

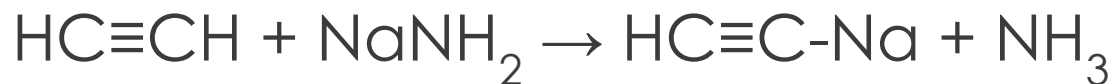

Лабораторні методи добування

- Відщеплення галогеноводню від дигалогеналканів або галогеналкенів (дегідрогалогенування)

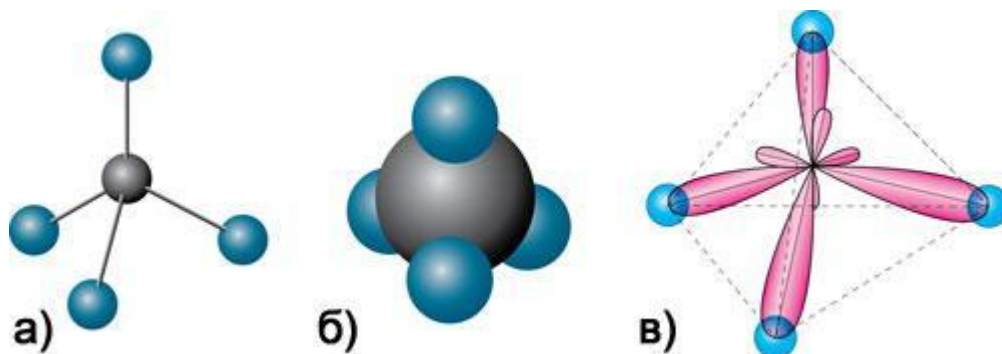

- Реакції алкілування

Метан

- Метан – найпростіша органічна речовина
- Структурна формула CH_4 .
- Газ, не розчинний у воді, без запаху, легший за повітря.

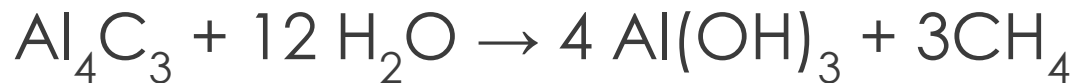
Кулестержнева (а), масштабна модель молекули метану (б), утворення σ -зв'язків у молекулі метану (в).

Добування метану

- Гідрування алкенів

- Гідроліз алюміній карбїду

- Реакція Дюма

- Реакція Вюрца

Дякуємо за увагу!